

Geneze stranického systému SI

Unionistický protestantský blok: UUP a DUP

- Hegemonie unionistických stran: UUP plus DUP (plus četné menší frakce či dočasná uskupení (výjimka 1974 – *power-sharing executive*)
- V 70. letech soupeření UUP a DUP, bez alternativ

Katolicko-nacionalistický blok: SDLP a SF

- SDLP = umírnění nacionalisté, koaliční potenciál konsociačního vládnutí; postupná marginalizace

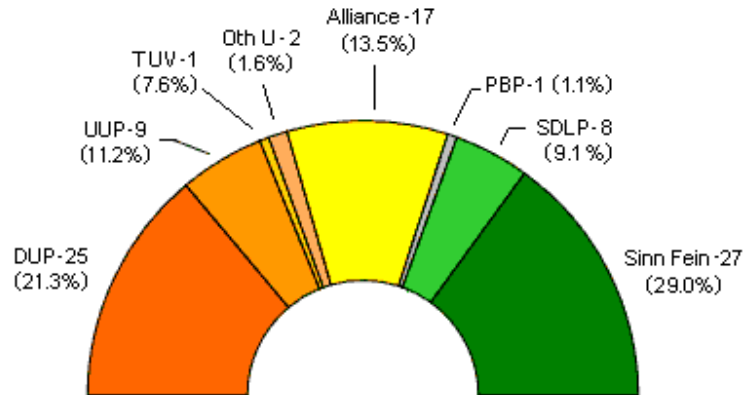
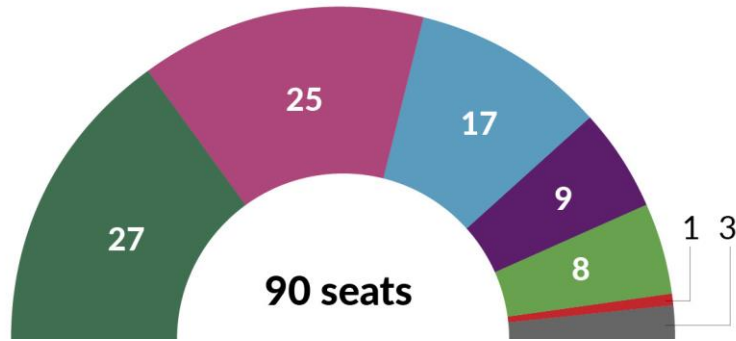
Od konce 20. století: dvě hlavní strany DUP a SF

Volby 2022 DUP:
„Vote for us or you might get a Sinn Féin first minister“

Assembly Election 2022

■ Sinn Féin ■ DUP ■ Alliance ■ UUP ■ SDLP ■ TUV ■ Ind/Other

*Seats Won & Percentage of First Preference Votes

Northern Ireland Assembly elections: 2022

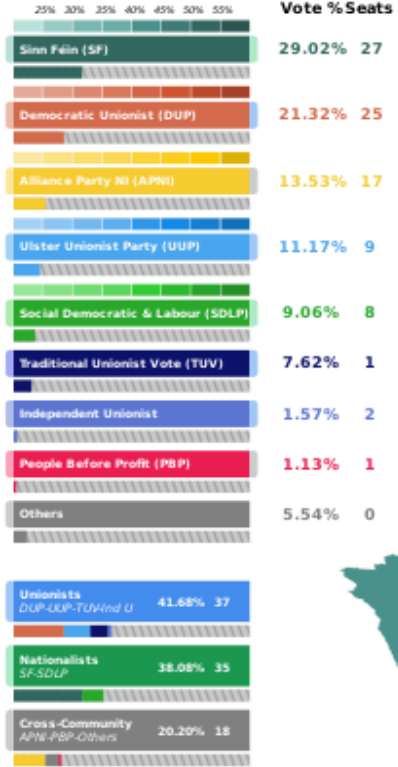
Seat and vote share for main parties, change since last election

	Seats won			1st preference votes		
	Number	% of seats	Change	Number	% of votes	Change
Sinn Féin	27	30.0%	-	250,385	29.0%	+1.1%
DUP	25	27.8%	-3	184,002	21.3%	-6.7%
Alliance	17	18.9%	+9	116,681	13.5%	+4.5%
UUP	9	10.0%	-1	96,390	11.2%	-1.7%
SDLP	8	8.9%	-4	78,237	9.1%	-2.9%
TUV	1	1.1%	-	65,788	7.6%	+5.1%
PBPA	1	1.1%	-	9,798	1.1%	-0.6%
Green Party	0	0.0%	-2	16,433	1.9%	-0.4%
Other	2	2.2%	+1	44,986	5.2%	+1.9%
Total	90	100.0%	-	862,700	100.0%	-

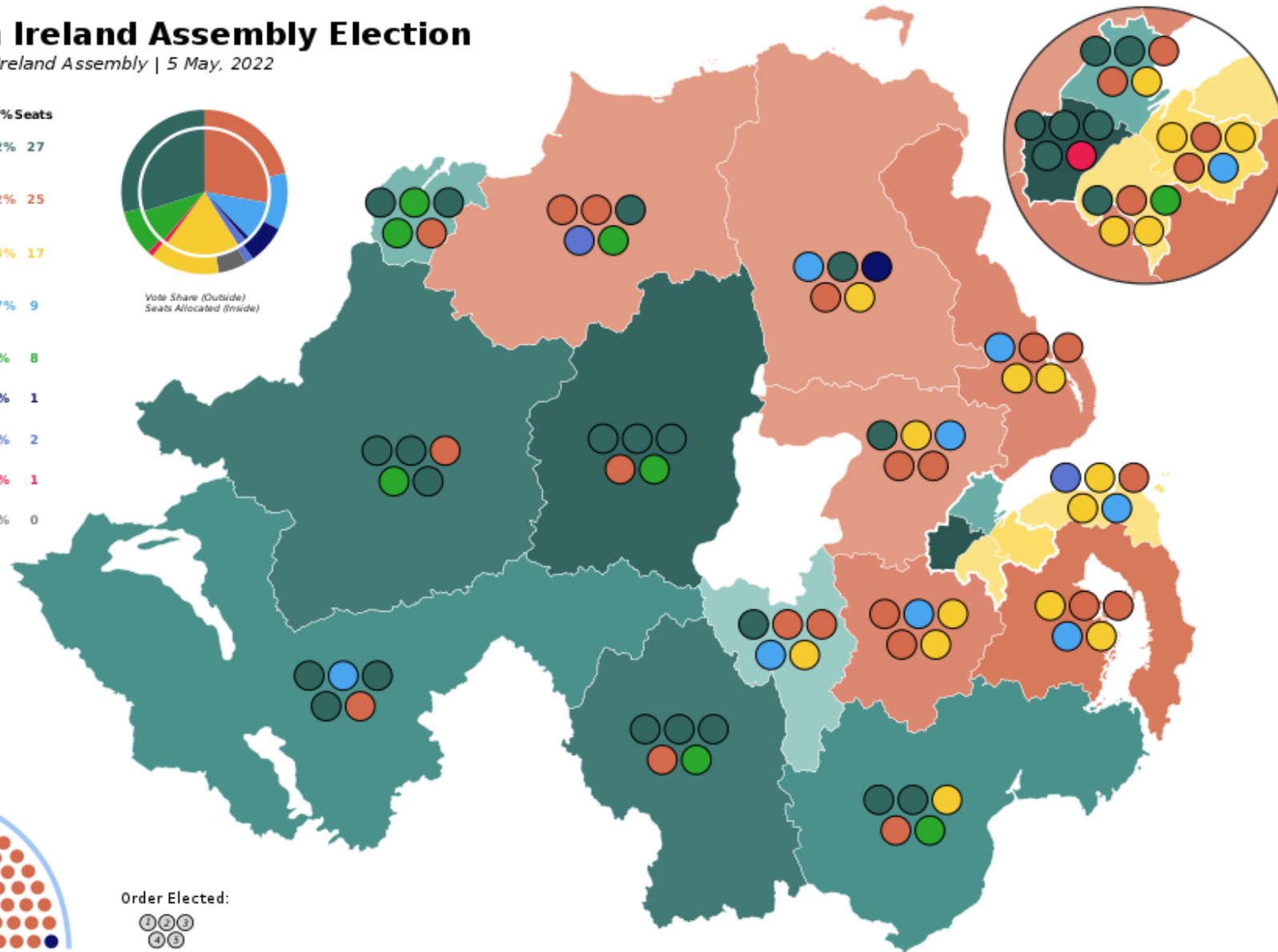
2022 Northern Ireland Assembly Election

All 90 seats to the Northern Ireland Assembly | 5 May, 2022

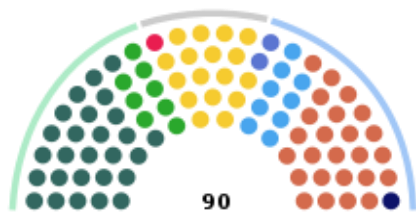
Official Results: Parties

Vote Share (Outside)
Seats Allocated (Inside)

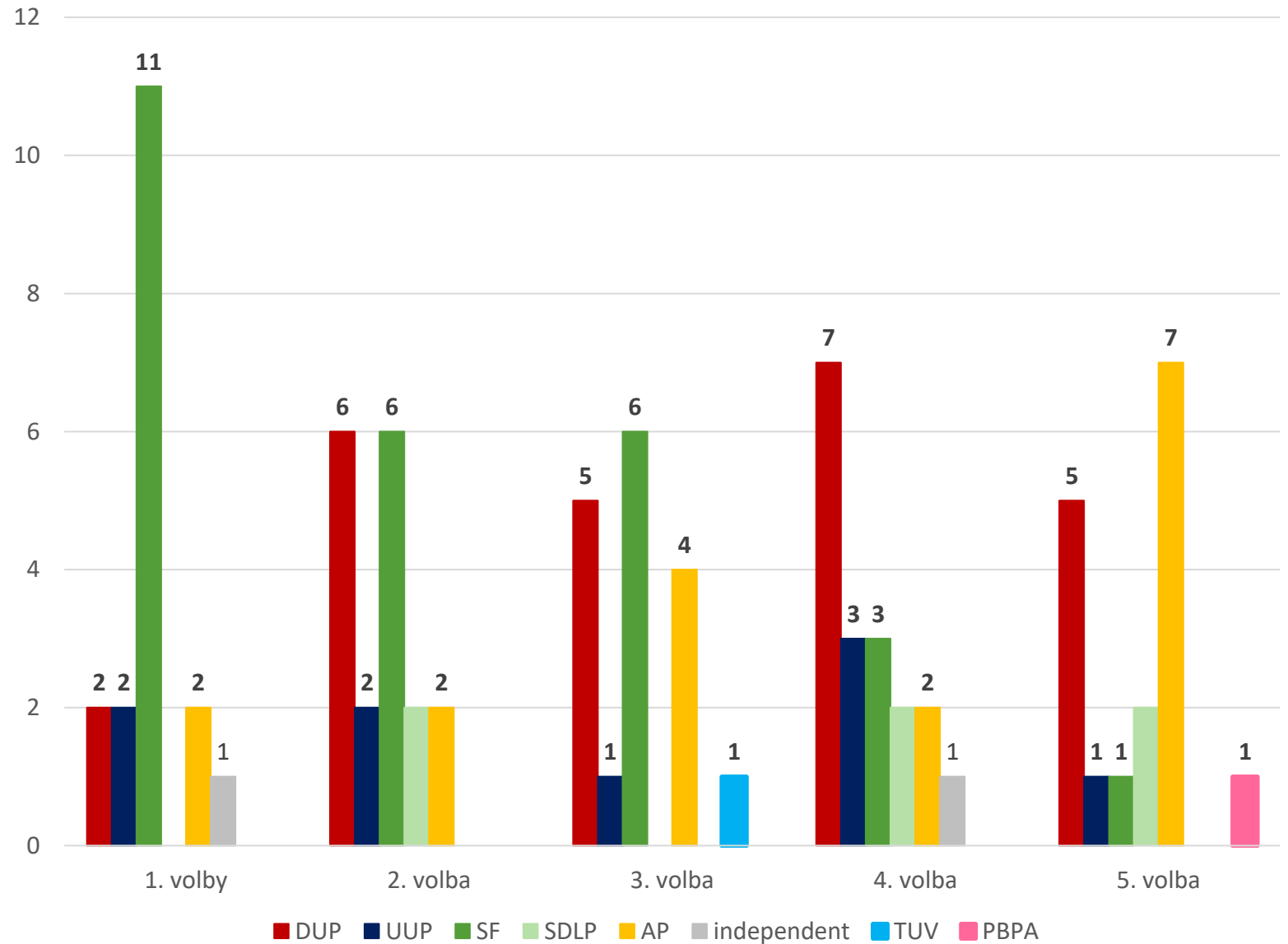
Composition

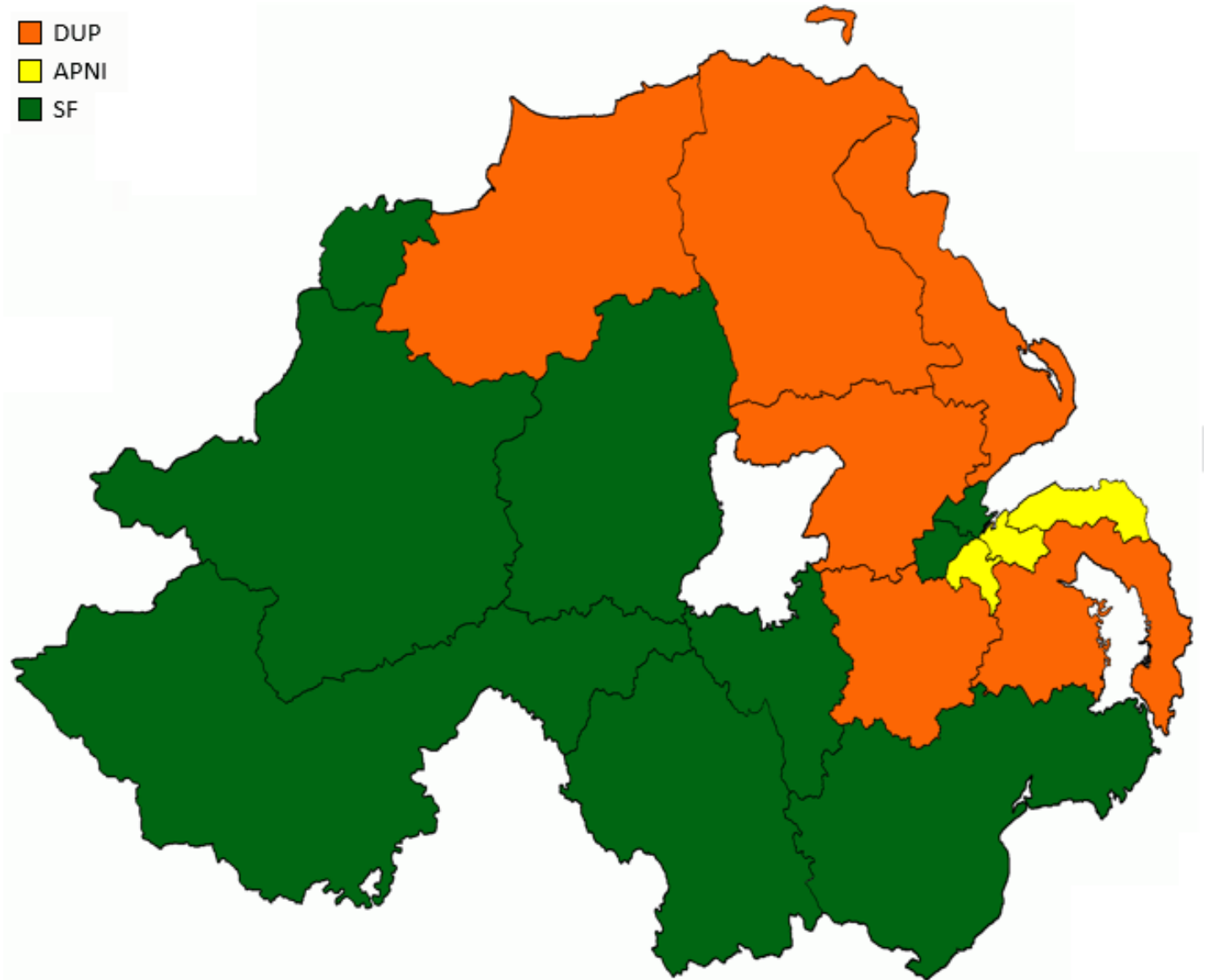
Order Elected:

Volby do Stormontu 2022: pořadí stran podle preferencí

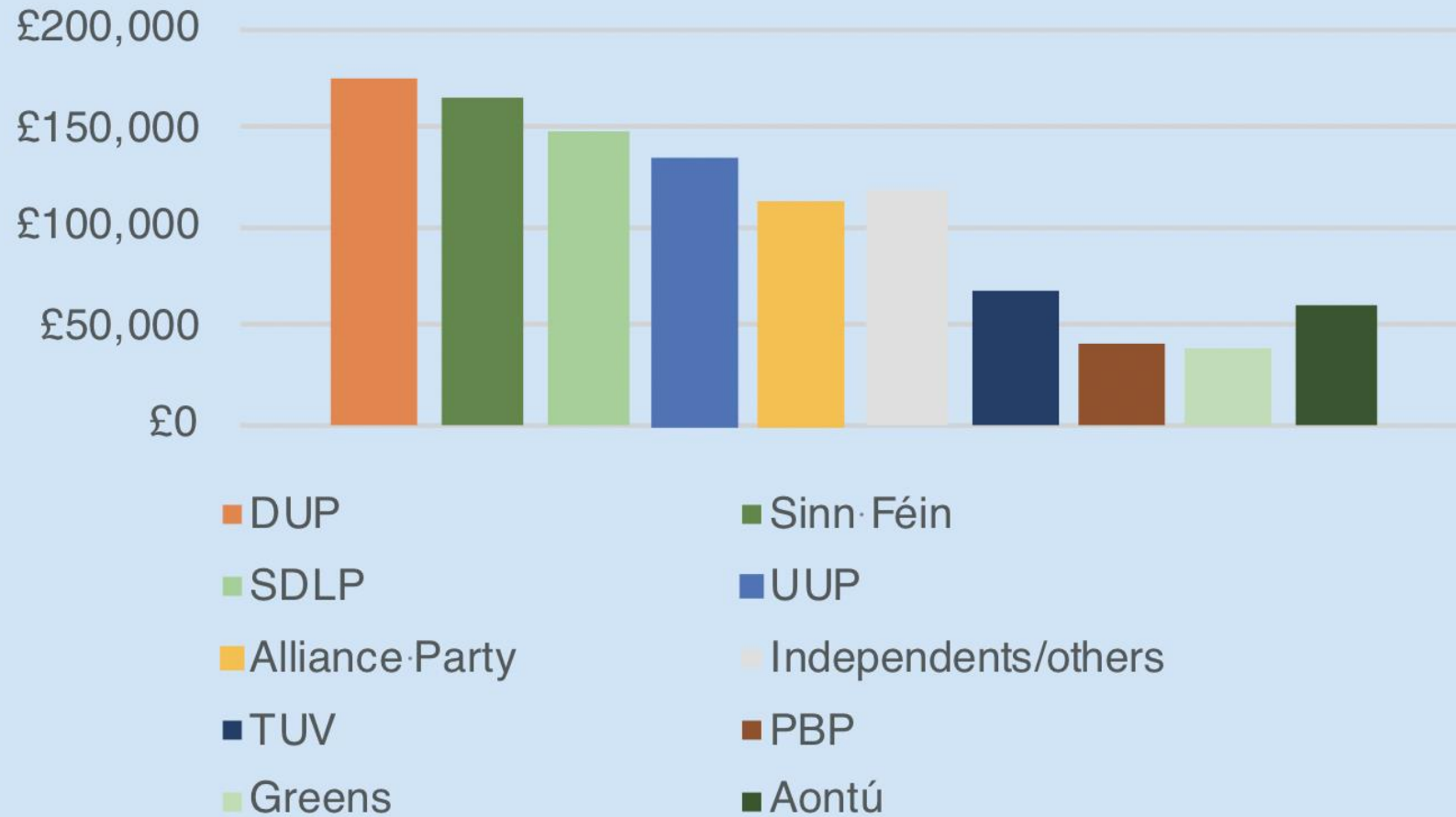
Strany s nejvyšší první preferencí (volby 2022)

<https://www.ark.ac.uk/elections/fa22.htm>

Spending by political parties in Assembly election 2022†

Reprezentace severoirských politických stran (2022)

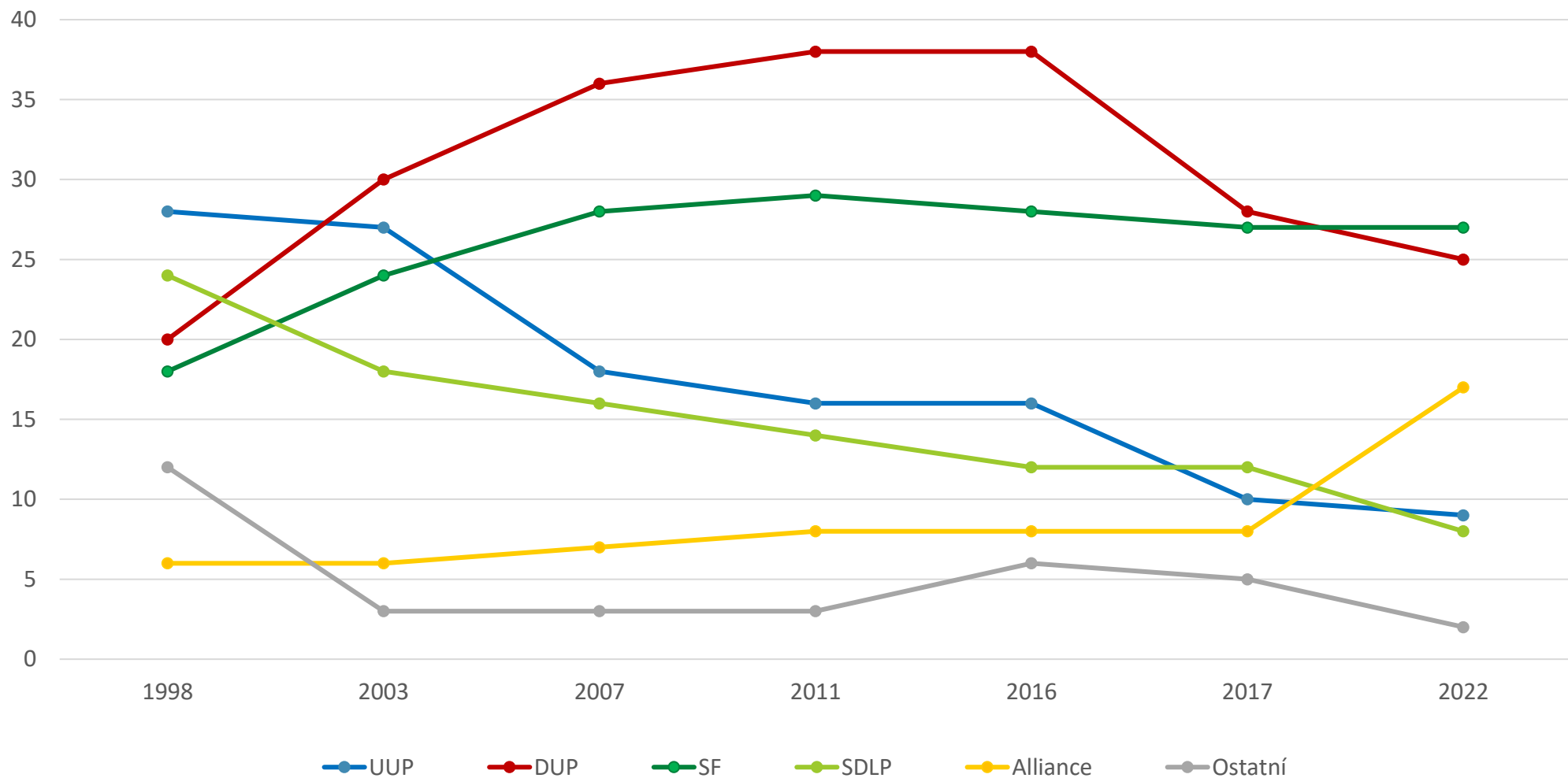
	Westminster		Stormont	Lokální rady
	House of Commons	House of Lords		
Democratic Unionist Party	8	5	25	119
Sinn Féin	7	8	27	105
Social Democratic and Labour Party	2	0	8	56
Ulster Unionist Party	0	2	9	73
Alliance Party of Northern Ireland	1	0	17	53
<i>Green Party in Northern Ireland</i>	0	0	2	8
<i>Traditional Unionist Voice</i>	0	0	1	7
<i>People Before Profit</i>	0	0	1	5
<i>Northern Ireland Conservatives</i>	0	1	0	0
<i>Progressive Unionist Party</i>	0	0	0	3
<i>Aontú</i>	0	0	0	2

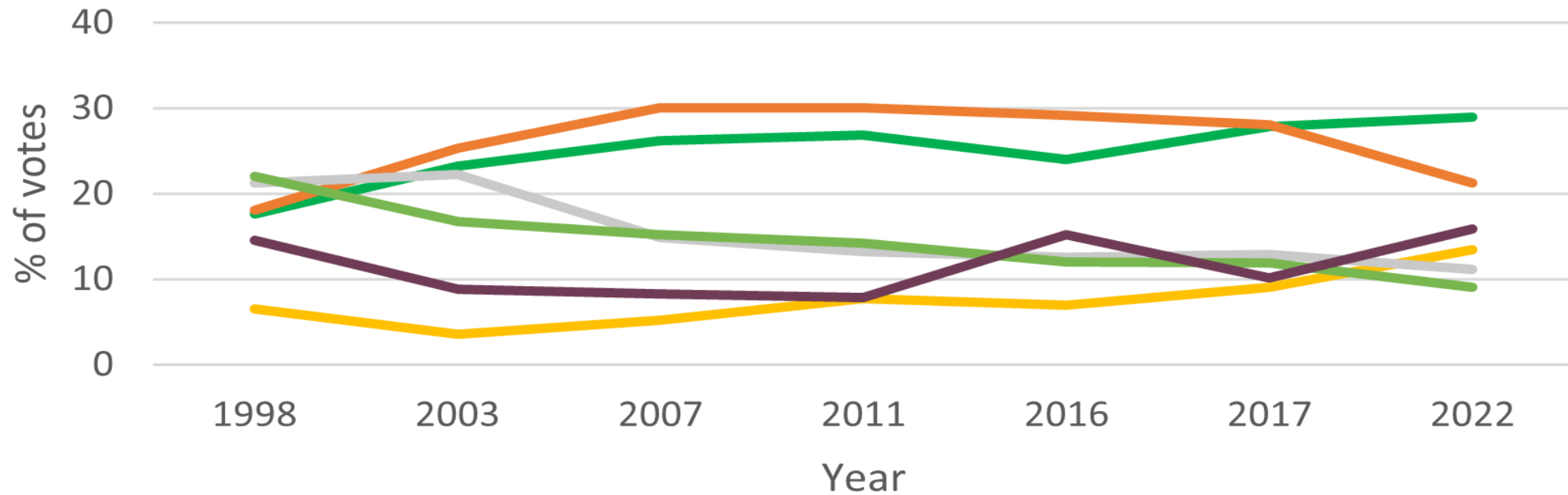

Severoírské politické strany

Složení Stormontu – mandáty (1998–2022)

First preference vote between 1998 and 2022

Sinn Féin

Alliance

SDLP

DUP

UUP

others and independent

Table 1 Rules organising the selection of party leaders in Northern Ireland

<i>Party name</i>	<i>Candidacy</i>	<i>Selectorate</i>	<i>Term (in years)</i>	<i>Voting rule</i>	<i>Deselection</i>
DUP	Party membership and endorsement from 2 members of parliamentary group	Parliamentary group (MP, MLA & MEP)	1	Unspecified	Parliamentary group
UUP	Party membership and endorsement from 35 members from 9 constituency associations	Party members	1	Single Transferable Vote	Party members
Sinn Féin	Party membership and endorsement from one party agency	Delegates	1	Single Transferable Vote	Delegates; extraordinary conference (delegates)
SDLP	Member of Parliamentary group (MP or MLA) and Endorsement from 5 local branches	Delegates	1	Single Transferable Vote	Delegates; extraordinary conference (delegates)
APNI	Member of Parliamentary group (MP or MLA) and endorsement from 12 delegates	Delegates	1	Single Transferable Vote	Delegates; extraordinary conference (delegates)

NORTH

BELFAST

**PREPARED
FOR
PEACE**

**READY
FOR
WAR**

Unionisté – loajalisté

David Trimble (1944-2022)
předseda strany (1995-2005)
(1998 Nobelova cena míru)

Ulsterská unionistická strana (UUP)

Nejstarší unionistická politická strana (1905).

Odmítá včlenění severoirských provincií do Svobodného irského státu.

Konzervativní, umírněný unionismus

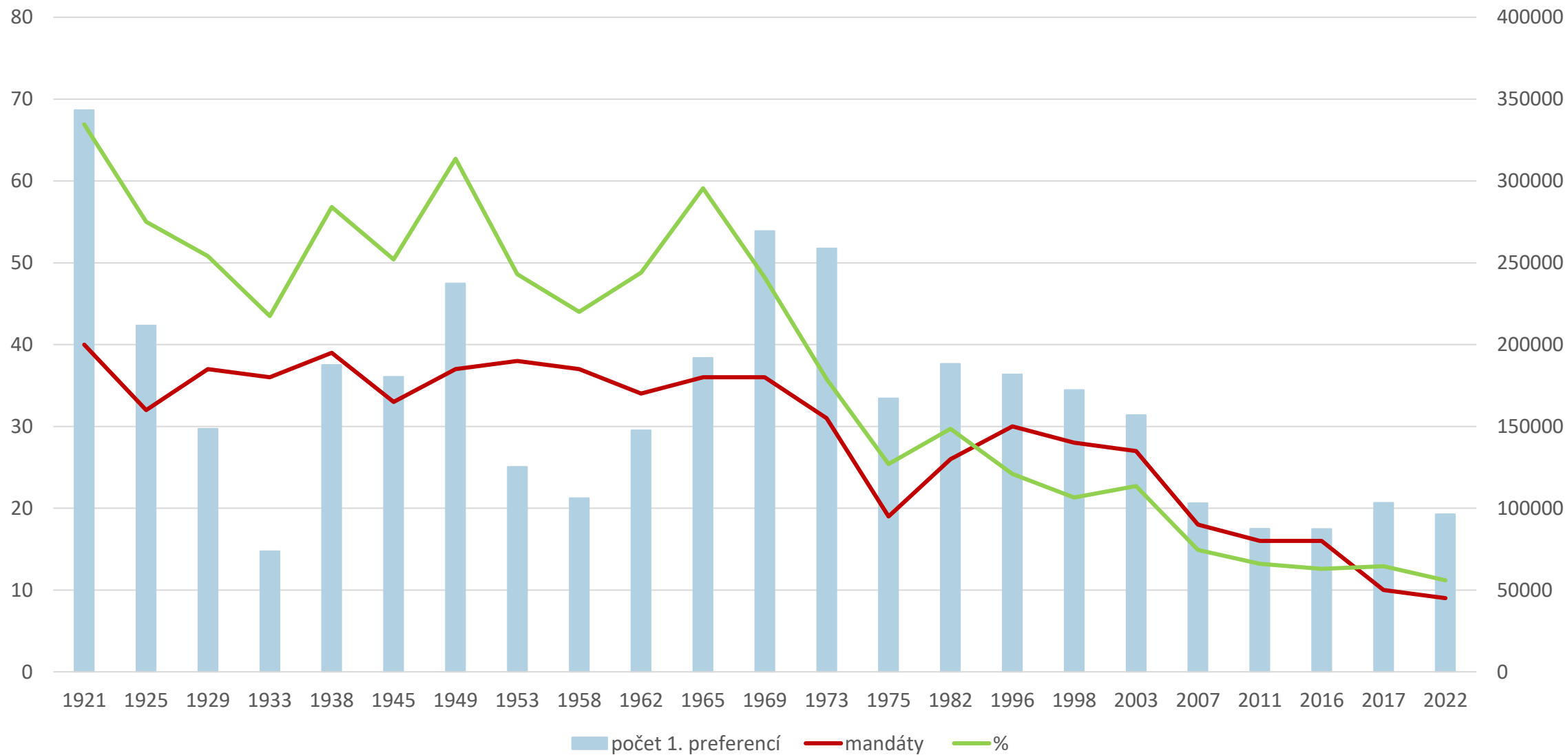
Oligarchické rysy

Hegemonní:

- **do konce 60. let = pohodlná většina křesel v parlamentu (32-40)**
- **1973:** v obnoveném Stormontu 24 mandátů [rozdělena na **dvě křídla**: podpora vs. odmítání spolupráce s SDLP]
- **po 1998:** pokles podpory (**od 2003**)

Volební výsledky UUP: Stormont (1921-2022)

Orange Order a unionisté

1795: založili ulsterští protestanti (County Armagh) – Vilém III. Oranžský a jeho vítězství nad Jakubem II. Stuartem (1689-1691)

- **1690:** bitva u řeky Boyne (1. července)
- **1691:** bitva u Aughrimu (**12. července**)

Politické vazby ve 20. století

- **1905:** propojení s UUP
- **1922-1972:** všichni severoirští premiéři byli členy Oranžského řádu (shodně s většinou starších členů strany)
- **2005: Řád se rozhodl zrušit své propojení s UUP** – zdůvodnění = četnost unionistických stran oproti situaci 1905 a skutečnost, že UUP již není nejdůležitější stranou v tomto „bloku“

Počátkem 21. století členové Oranžského řádu začali podporovat DUP (opozice DUP vůči GFA)

- **2003:** DUP získala většinu ve Stormontu – Ian Paisley byl členem Řádu od roku 1951 (kaplanem Řádu)

Democratic Unionist Party

Sociálně konzervativní strana.

1971: zakladatelem **Ian Paisley** (v čele strany 1971-2008) –
oddělení od UUP

1975: odmítla spolupráci s SDLP (v tzv. *United Ulster Unionist Council* /UUUC alianci)

1977-1986: vystupovala pouze samostatně

1986: spolupráce s UUP proti **Anglo-Irish Agreement**

1991-1992: Paisley spolupracoval s lídrem UUP při
rozhovorech s britskými stranami

1997: **blokovali** rozhovory se Sinn Féin

1998: **GFA – odmítli**

Ian Paisley (1926-2014)

Předseda vlády SI 2007-2008

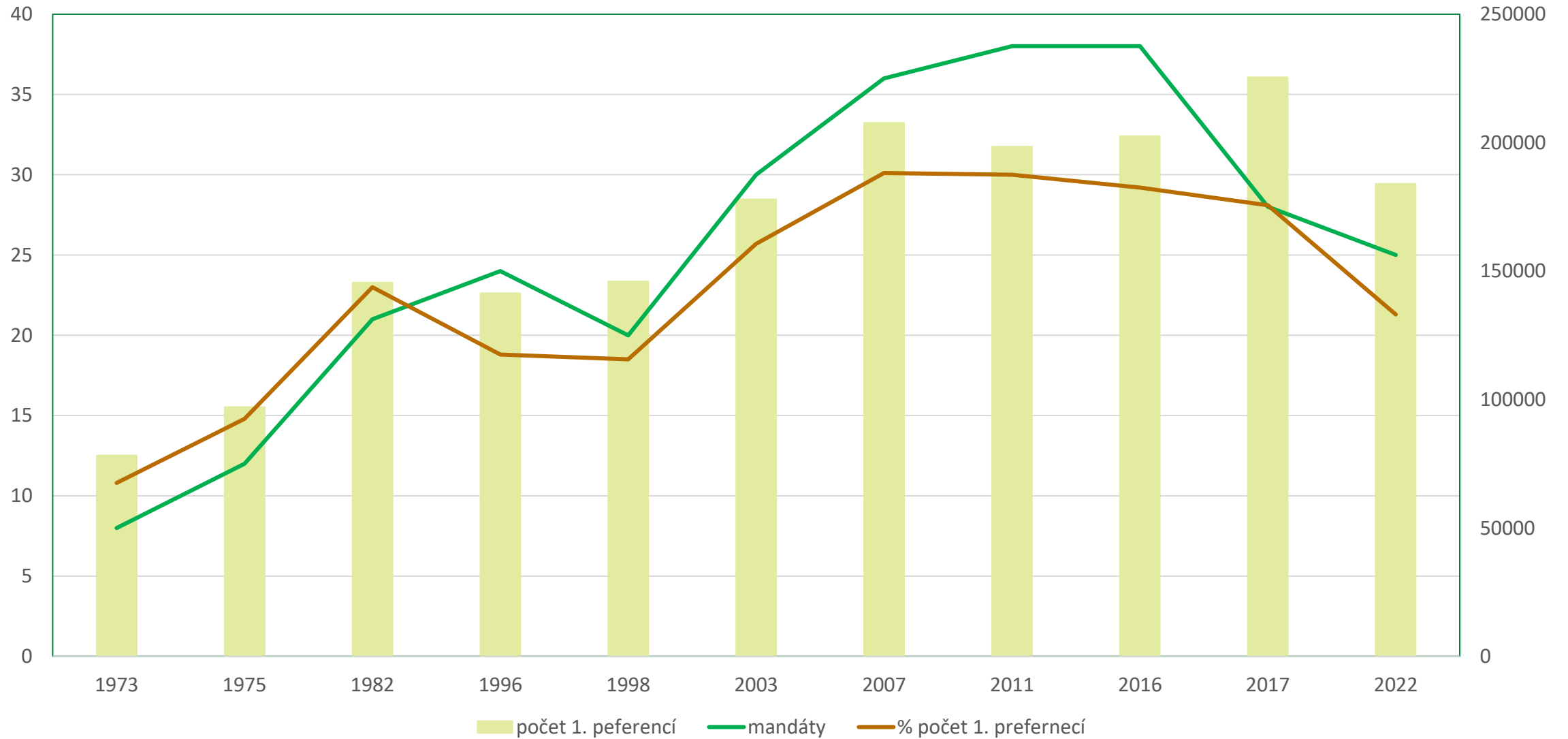
Předseda (1971-2008)

Poslanec britského parlamentu (1970-1983)

Člen EP (1979-2004)

Člen House of Lords (2010-2014)

Volební výsledky DUP: Stormont (1973-2022)

Democratic Unionist Party (DUP): Leaders and officials since 1971

Leader	start	end
Ian Paisley	1971 ⁽¹⁾	2008
Peter Robinson	2008	2015
Arlene Foster	2015	27. květen 2021
Edwin Poots	27 May 2021 ⁽⁵⁾	30. červen 2021
Sir Jeffrey Donaldson	30 June 2021 ⁽⁶⁾	29. březen 2024
Gavin Robinson	29. březen 2024	present

Deputy leader	start	end
William Beattie	1971 ⁽¹⁾	1980
Peter Robinson	1980	2008
Nigel Dodds	2008	14. květen 2021
Paula Bradley	14 May 2021 ⁽⁵⁾	9. červen 2023
Gavin Robinson	9. červen 2023	29. březen 2024
Vacant	-	-

Arlene Foster (1970),
baronka (od listopadu
2022 v House of
Lords)

First Minister:
2016/1 – 2017/1
2020/1 – 2021/6

Party Leader at Westminster	start	end
Ian Paisley	1974 ⁽²⁾	2008
Peter Robinson	2008	2010
Nigel Dodds ⁽³⁾	2010	17 Dec 2019
Sir Jeffrey Donaldson	17 Dec 2019	29. březen 2024
Gavin Robinson	29. březen 2024	present

Chairman	start	end
Desmond Boal	1971 ⁽¹⁾	1973
William Beattie	1973	1980
James McClure	1981	2000
Maurice George Morrow ⁽⁴⁾	2000	present

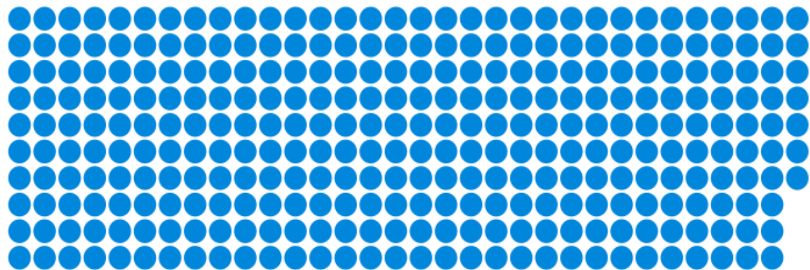
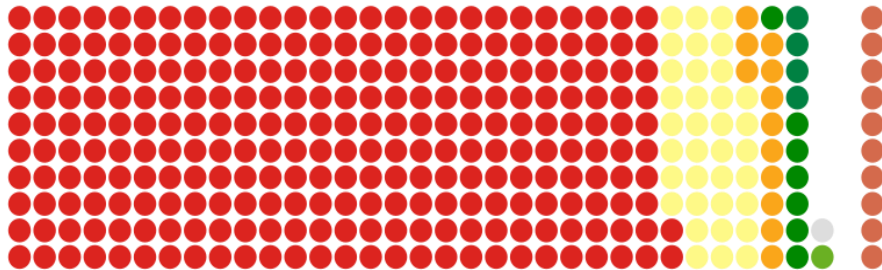
DUP – podpora konzervativní vlády po volbách 2017

Volební vítězství **Konzervativní strany** = pouhých **317 mandátů** (potřebných 326);

- 2010-2015 koaliční vláda s LibDem (David Cameron + Nick Clegg)
- 2015-2017 jednobarevný kabinet (Theresa May, lídr strany od 11. 7. 2016) = 330 mandátů
- Menšinová vláda

DUP obsadila = **10 mandátů** z 18 severoirských (2 mandáty nárůst oproti volbám 2015) – v čele strany **Arlene Foster** (lídr od 17. 12. 2015)

Obě strany podepsaly společnou dohodu o podpoře (obsahovala rovněž odkaz na společný programový bod = brexit). Za **DUP** podepsal dohodu **Sir Jeffrey Donaldson**, poslanec dolní sněmovny.

Edwin Poots , lídr DUP květen/červen 2021

Jeffrey Donaldson, lídr DUP (na post lídra rezignoval kvůli „sexuálním deliktům“ dne 29. 3. 2024; strana rovněž pozastavila jeho členství)

2021: Rok boje o post lídra strany

Tři lídři v jednom roce:

Arlene Fosterová (1970) (17. 12. 2015 – 28. 5. 2021)

Edwin Poots (1965) (28. 5. 2021 – 30. 6. 2021)

- Předním politikem strany téměř třicet let (jeho otec jedním ze zakladatelů strany).
- Působil od roku 2007 ve vládách na různých ministerských postech. Měl ambice stát se severoirským předsedou vlády po rezignaci A. Fosterové.

Sir Jeffrey Donaldson (1962) (30. 6. 2021 – 29. 3. 2024)

- Člen Oranžského řádu (Ulster Defence Regiment v období Troubles)
- Lídr DUP v House of Commons 2019-2024 (poslancem od 1997)

PUP
MOVING FORWARD

Progressive Unionist Party

Lojalisté

Založena: **1979** (předchůdcem byla *Independent Unionist Group* z Belfastu)

Zakladatelé: **Hugh Smyth** a David Overend, Jim McDonald (oba se severoirské Labour Party)

Levicové zaměření = mezi unionisty se jedná o výjimku

Úzké vazby na radikální polovojské skupiny **UVF** (*Ulster Volunteer Force*) a **RHC** (*Red Hand Commando*) = **po roce 2001 fakticky jediná lojalistická strana jednoznačně spojená s polovojskými skupinami**

David Campbell (1965)

Loyalist Communities Council (LCC)

Založena **2015** – britský diplomat **Jonathan Powell**

- Předsedou strany se stal Robert **David Stewart Campbell (2005-2012 předseda UUP)**
- Důraz na sociální problematiku – dělnické vrstvy v rámci lojalistické komunity v Severním Irsku (problematika „znevýhodněných“ skupin – např. vzdělávací systém)
- **2017**: v britských volbách vyjádřila podporu **DUP a UUP**, které ji ale odmítly.
- Odmítla brexit (problematika hranic)

2021 (únor): jednání s DUP o Northern Ireland Protocol; v březnu vyhlásila dočasné zrušení své podpory pro GFA

Jonathan Powell (1956)

